

DADES GENERALS DE L'ASSIGNATURA

NOM: Pedagogia Social

CODI:

ENSENYAMENT: Pedagogia

CURS ACADÈMIC: 2007-2008

TIPUS D'ASSIGNATURA: Obligatòria

IMPARTICIÓ: 1er semestre

GRUP: T1

CRÈDITS TOTALS: 9 CR TEÒRICS : 6 CR.PRÀCTICS :3

LLENGUA : Català

DEPARTAMENT : Teoria i Història de l'educació

PROFESSORAT: Enric Ripollès i David Montejo

OBJECTIUS D'APRENENTATGE DE L'ASSIGNATURA

- 1 Aportar alguns elements teòrics i conceptuals bàsics per al coneixement de la Pedagogia Social, disciplina en procés de construcció.
- 2 Facilitar elements teòrics que permetin reflexionar sobre la praxis de la Pedagogia Social i desenvolupar així les habilitats i les competències necessàries per l'exercici de la professió.
- 3 Analitzar l'objecte d'estudi de la Pedagogia Social: l'Educació Social, les seves funcions i els diferents espais on es desenvolupa el treball socioeducatiu.
- 4 Conèixer els components de la intervenció socioeducativa.

BLOCS TEMÀTICS O CONTINGUTS

BLOC1. Clarificacions conceptuals entorn a l'objecte de la Pedagogia Social.

1. Concepte d'educació, educació social i Pedagogia Social (diferents definicions i accepcions)
2. Els aspectes socials de l'educació.
3. El procés de socialització i les agències de socialització
4. L'educació com a: control social, procés de transmissió, d'aprenentatge, d'adquisició de sabers, d'acompanyament...

BLOC2: Precedents i procés de construcció de la Pedagogia Social.

1. Breu recorregut històric i desenvolupament de la P.S. en el context europeu.
2. Principals aportacions, i definicions dels autors més significatius.

3. Aportacions d'altres ciències en la construcció de la Pedagogia Social
4. Conceptualització de la Pedagogia Social (accepcions: clàssica i concepte actual)
5. Principals paradigmes.
6. La Pedagogia Social en procés de construcció des del paradigma de la complexitat.

BLOC3: Factors condicionants de la Pedagogia Social

1. Característiques del context actual: factor explicatiu del desenvolupament de l'educació social. La globalització.
2. Les polítiques socials
3. El procés d'exclusió social, la marginació i la pobresa.

BLOC4: Sectors i àmbits d'intervenció: elements definidors

1. Els quatre grans àmbits de l'Educació Social: l'animació sociocultural, l'educació especialitzada, l'educació de les persones adultes i la formació ocupacional.
2. Altres espais de l'educació Social: discapacitats, gent gran, la mediació, interculturalitat, P. Ambiental, cooperació i ed. Pel desenvolupament, l'escola....

BLOC5: La intervenció socioeducativa en la Pedagogia Social

1. La pràctica educativa de l'Educació Social
2. Els diferents agents socials: el professional, la persona, el grup i la comunitat.
3. Les relacions educatives entre l'educador/a i l'educand.
4. Les finalitats, continguts i context de la relació educativa
5. Les estratègies i les metodologies de treball del professional de la Pedagogia Social.
6. La planificació, l'assessorament, l'avaluació, el treball en xarxa, les coordinacions i el treball interdisciplinar.
7. Les possibilitats i els límits de la intervenció socioeducativa
8. La vida quotidiana del treball socioeducatiu
9. El paper del professional

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA

L'assignatura es desenvoluparà en tres tipus d'activitats plantejades des del inici del curs.

- a) L'exposició del tema per part del professor: Els Blocs 1, 2 i 3 seran treballats des de l'exposició del professor deixant espais diaris de debat per tal de poder oferir una síntesi de continguts. Alguns punts dels blocs seran treballats a partir de lectures concretes indicades prèviament en el dossier electrònic.
- b) El treball de grup dels alumnes: Els blocs 4 i 5 seran treballats especialment des del treball de grup realitzat pels alumnes a partir de centres d'interès. Es treballarà des de la tutoria del grup amb el professor tot i que es dedicarà alguna classe a tutoria col·lectiva.

- c) Xerrades de diversos professionals i responsables de projectes provinents del món de la Pedagogia Social i visites a entitats o organitzacions.

Des d'inici de curs es farà ús del dossier electrònic com a eina de seguiment quotidià on es penjaran calendaris (d'exposicions de treballs, de grups per tutories, etc), documents (de lectura obligatòria i altres d'ampliació) i guies de treball. Tanmateix s'incentivarà fer ús del fòrum de cara a poder treballar sobre centres d'interès demanats i consensuats pels propis alumnes .

AVALUACIÓ ACREDITATIVA DELS APRENENTATGES

Dins del context de l'espai europeu d'educació superior, la Universitat de Barcelona ha procedit a adequar les normatives que regulen, entre d'altres, els plans docents de les assignatures i l'avaluació i qualificació dels aprenentatges. Aquestes normes són, a partir del curs 2007-2008, d'aplicació obligada per al professorat de la UB.

L'avaluació continuada és de caràcter obligatori, excepte en aquells casos puntuals en què els estudiants facin una petició expressa i per escrit (d'acord amb el model oficial d'escrit cedit per la facultat).

Aquesta petició d'avaluació única s'ha de lliurar al professor, segons dates acordades per la Comissió acadèmica de la facultat, abans del dia 5 d'octubre (assignatures de primer semestre) o abans del 22 de febrer (assignatures de segon semestre).

Per tant, els criteris avaluatius següents estan d'acord amb la normativa exigida.

CRITERIS D'AVAUACIÓ I QUALIFICACIÓ

L'avaluació continuada és universal i obligatòria. En aquest sentit hi haurà una metodologia que proposarà als alumnes fer un seguiment de la matèria setmanal així com anar "tancant" blocs temàtics a mesura que avança el semestre.

Els elements per a poder avaluar i la seva ponderació seran els següents:

- Exercicis de tancament de bloc: Es tracta d'exercicis penjats al dossier electrònic a entregar en dates convingudes al llarg del semestre que serviran per avaluar els aprenentatges de cadascun dels 5 blocs. (40%)
- Projecte d'aprofundiment en algun dels àmbits de la Pedagogia Social. Es tractarà d'un treball de grup a desenvolupar per entregar al final del curs (40%)
- Prova de control per a fer avaluació final dels continguts (20%)

Les dates concretes de lliurament seran especificades en el dossier electrònic de l'assignatura.

Els exercicis de tancament de bloc seran publicats al dossier electrònic i serviran per a fer un seguiment dels aprenentatges realitzats amb cada bloc. Es tractarà de diverses propostes com la lectura d'articles, la confecció de mapes conceptuals, reflexions sobre temàtiques del bloc o altres.

D'altra banda, el projecte d'aprofundiment serà seguit des de les tutories del grup amb el professor així com en algunes classes programades a tal efecte amb tot el grup classe.

La prova final recollirà alguns dels aspectes teòrics més importants de l'assignatura així com valoracions i reflexions del alumnat.

ACOLLIMENT A AVALUACIÓ ÚNICA

L'avaluació continuada és de caràcter universal i obligatori. Sols podran acollir-se a l'avaluació única aquells estudiants que facin una petició expressa i per escrit abans del 5 d'octubre de 2008.

Per aquests alumnes es proposarà de realitzar una prova de control de coneixements en la que s'inclouran tots els continguts treballats al llarg del curs.

La prova tindrà preguntes de cadascun dels blocs de la matèria i també recollirà aspectes pràctics treballats a l'aula.

La prova tindrà lloc en la data oficial d'avaluació assenyalada.

FONTS D'INFORMACIÓ BÀSICA

- AMOROS P., AYERBE P.(coord.). (2000): *La intervenció educativa en inadaptació social*. Barcelona, Síntesi educativa, DOE.
- BICE (1999). *La Resiliència o el realisme de l'esperança. Ferit, però no vençut*. Editorial Claret. Els Daus, 174
- CARIDE J.A. "Las identidades de la Educación Social", dins de *Cuadernos de Pedagogía*, nº 321.Barcelona, 2003.
- COSTA, S. "Cooperació i educació pel desenvolupament". A *Revista Temps d'educació*, nº 23: Educació i cooperació internacional en el marc de les desigualtats, 1r. semestre, 2000. Universitat de Barcelona. Divisió de Ciències de l'Educació.
- FREIRE, P. *L'Educació com a pràctica de la llibertat*. Vic: Eumo Editorial, col. Textos Pedagògics, nº 13, 1987.
- FREIRE, P. *Pedagogía del oprimido*. Madrid: Siglo XXI de España editores. 1970.
- HALLAK, J.: "Globalización, derechos humanos y educación". Dins *El Seminario para el Desarrollo Internacional (ASDI)* en Estocolmo. París: UNESCO- Instituto Internacional de Planeamiento de la Educación, 1999.
- HERAS, P.; LLENAS, A.; COSTA, S. "La figura profesional y la formación en educación social: en construcción." A *XVII Seminario interuniversitario. Nuevos*

Retos de la Pedagogía Social. La Formación del Profesorado. III. Nuevas Necesidades Formativas. Investigación y Formación. Salamanca, 14 de setembre de 2002.

- MAYER M. "Complejidad y cambio: Un enfoque dinámico de la educación ambiental". Dins *Master en Educación Ambiental. Programa de Postgrado 1992-1994*. Madrid, UNED, 1994.
- MIRIEU, PH. (1998): *Frankenstein educador*. Barcelona, Alertes.
- (2001) MORIN E.. *Los siete saberes necesarios para la educación del futuro*. Ed. Piados, Barcelona-Buenos Aires-Mexico, pp 44-45.
- (2001). *Tenir el cap clar. Per organitzar els coneixements i aprendre a viure*. Barcelona: Edicions la Campana, col. Obertures, nº 9, 2001.
- NÚÑEZ PEREZ, V. (1999): *Pedagogía social: cartas para navegar en el nuevo milenio*. Buenos Aires, Santillana.
- NÚÑEZ PÉREZ, V. (coord.) (2001): *La educación en tiempos de incertidumbre: Las apuestas de la pedagogía social*. Barcelona, Gedisa. ORTEGA ESTEBAN, J. (coord.): *Educación Social Especializada*. Barcelona, Ariel.
- ORTEGA, J (coord.) (1999): *Educación Social Especializada*. Barcelona, Ariel.
- PARCERISA, A (1999): *Didáctica en la educación social. Enseñar y aprender fuera de la escuela*. Barcelona, Graó.
- PETRUS, A (1997): *Pedagogía Social*. Barcelona, Ariel Educación.
- PETRUS, A., ROMANS, M. i TRILLA, J. (2000): *De profesión: Educador (a) social*. Barcelona-Buenos Aires-Mexico. Papeles de Pedagogía, Paidós.
- QUINTANA CABANAS, J.M. (1998): *Pedagogía Social*. Madrid, Dykinson.
- PUIG, J.M^a, (1987). *Teoría de la educación. Una aproximación sistémico-cibernetica*. Barcelona. Biblioteca Universitaria de Pedagogía, PPU.
- SAEZ CARRERAS, J (1995): *La formación y profesionalización de los educadores sociales*. València, Nau Llibres.